

Institutionsstyrelsen

Frederiksholms Kanal 25
1220 København K
Tlf. 3392 5000
Fax 3392 5797
E-mail uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr. 20-45-30-44

Udbudspolitik

30. oktober 2008

Sags nr.:
050.867.031

1. Indledning.

Undervisningsministeriets udbudspolitik udgør, med udgangspunkt i *"Cirkulære om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver"* med tilknyttede vejledning samt vejledningen *"Effektiv opgavevaretagelse i staten"*, de overordnede retningslinjer og principper for gennemførelse af udbud og udlicitering af varekøb og tjenesteydelser i Undervisningsministeriet.

Udbudspolitikken indgår som et element i indkøbspolitikken og er dermed en del af ministerområdets samlede effektiviseringsstrategi.

Fra den 1. juli 2007 gælder der med ændringen af tilbudsloven nye regler om annoncering af offentlige indkøb. Overordnet set betyder reglerne at der forud for en kontrakttildeling for indkøb af varer og tjenesteydelser, der har en værdi på 500.000 kr. eller derover, skal annonceres.

Oversigt vedrørende henholdsvis de umiddelbart samt de principielt udbudsegneede opgaver for ministeriet fremgår af bilag 1.

2. Strategi og overordnede mål for udbud.

Undervisningsministeriets strategi er at gennemføre udbud i samarbejde med institutionssiden og/eller andre ministerier, hvor dette er muligt og hensigtsmæssigt.

Undervisningsministeriet gennemfører som udgangspunkt ikke udbud på vegne af institutionssiden, med mindre dette sker som et led i et systematisk samarbejde mellem ministeriet og udvalgte institutioner med henblik

på at optimere vilkår og minimere de samlede omkostninger i forbindelse med gennemførelse af udbud.

Undervisningsministeriets overordnede mål i relation til udbud og udlicitering er i videst muligt omfang at udnytte konkurrence som middel til at opnå høj effektivitet og kvalitet for så vidt angår de opgaver, der jf. ovenfor vurderes som udbudsegnete.

Ministeriet har i den forbindelse opsat følgende mål:

- Udbud og udlicitering skal sikre en bedre dokumentation og fastlæggelse af støttefunktionernes indhold, omfang og kvalitet
- Udbud og udlicitering må ikke have negative konsekvenser for kvalitet og service i relation til støttefunktionerne
- Udbud og udlicitering skal medvirke til udvikling og effektivisering af egen opgavevaretagelse i relation til støttefunktionerne
- Udbud og udlicitering af støttefunktioner skal muliggøre, at der sættes større fokus på løsning af ministeriets kerneopgaver.

3. Forankring og opfølgning på cirkulærets krav.

Arbejdet med udbud og udlicitering for ministerområdet varetages og koordineres overordnet af KoncernIndkøb som anbefalet i vejledningen "*Effektiv opgavevaretagelse i staten*", der endvidere skal tilse, at der løbende foretages en gennemgang af hele ministerområdets opgaveportefølje med henblik på at identificere udbudsegnete opgaver.

De enkelte institutioner er ansvarlige for, at deres opstillede opgaveportefølje er retvisende og dækkende for institutionens opgaver. Det er den enkelte institutions ansvar, indenfor koncernudbudspolitikken, at overholde udbudscirkulærets krav.

Identificerede udbudsegnete opgaver indgår i den årligt reviderede handlingsplan for det efterfølgende års udbudsaktiviteter. Handlingsplanen afstemmes af medlemmerne i koordineringsgruppen for efterfølgende godkendelse i ministeriets ledelse.

Handlingsplanen fungerer som KoncernIndkøbs plan for udbudsaktiviteter, og det er KoncernIndkøbs ansvar at koordinere og/eller yde bistand og rådgivning i forbindelse med gennemførelse af de enkelte udbud og udliciteringer i henhold til gældende regler.

Opbygning af ekspertise i relation til varetagelse af udbudscirkulærets krav vil således ske i KoncernIndkøb. Der vil dog kunne indhentes juri-

disk vejledning og ekspertise hos bl.a. Konkurrencestyrelsen og Kammeradvokaten.

Det er ledelsens ansvar, at der følges op på KoncernIndkøbs arbejde med udbudspolitikken, og dermed sikre at udbudscirkulæret efterleveres af ministerområdet.

4. Principper, regler og vilkår.

Det primære kriterium for, om en opgave skal varetages internt i koncernen, er, om opgaven har karakter af en kerneopgave i den enkelte enhed i henhold til opgavebeskrivelsen for enheden i finansloven.

Sekundært afvejes hensynet til nærhed. Hvis der er specifikke og væsentlige grunde til, at opgaven bør varetages integreret med ministeriets kerneopgaver, vil den som hovedregel ikke blive udbudt. Endelig indgår en vurdering af, hvilken ekspertise der primært er nødvendig for at varetage opgaven.

Principielt er der behov for ekspertise på 3 niveauer:

1. Kendskab til ministeriets aktuelle politiske og strategiske målsætninger samt interne procedurer.

Den ekspertise vedrører ministeriets kerneopgaver, jf. ovenfor, der ikke udbydes.

2. Kendskab til uddannelsesinstitutionernes opgaver og forhold i øvrigt.

Hvis dette er nødvendigt for varetagelse af en opgave, der i øvrigt kan udbydes, kan henlæggelse til et professionelt miljø på ministerområdet anvendes som alternativ til udbud.

3. Kendskab til professionel håndtering af en given opgave i andre organisationer.

Disse opgaver kan udbydes.

Offentliggørelse af udbud.

Offentliggørelse af udbudsmateriale, f.eks. udbudsbekendtgørelse og kravspecifikationer, offentliggøres som et minimum på ministeriets hjemmeside samt på, den af Finansministeriets udpegede elektroniske udbudsavis, www.udbudsavisen.dk. Hvis opgavens omfang og

karakter tilsiger det, kan offentliggørelsen suppleres med landsdækkende eller regionalt dækkende dagblade og faglige tidsskrifter.

Inddragelse af de berørte medarbejdere ved udbud og udlicitering.

I tilfælde hvor opgaver udliciteres fra en af ministeriets institutioner til en privat leverandør, gælder der særlige regler for de af institutionens medarbejdere, udliciteringen kommer til at involvere. "*Lov om lønmodtageres retsstilling ved virksomhedsoverdragelse*", Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse 710 af 20. august 2002, samarbejdsaftalen mellem Finansministeriet og de faglige organisationer samt enkelte organisationsaftaler fastlægger tilsammen institutionens forpligtelser overfor de berørte medarbejdere ved udbud og udlicitering.

Institutioner, som får udbudt og/eller udliciteret en opgave, skal sikre, at berørte personer oplyses om overvejelserne vedrørende udbuddet og om de økonomiske, juridiske og sociale virkninger af udliciteringen. Endvidere skal institutionerne rådgive de berørte medarbejdere i relation til udliciteringen.

Det er ministeriets mål, at institutioner i forbindelse med udbud og udlicitering informere medarbejdere så meget som overhovedet muligt i forbindelse med hele processen samt hjælper og rådgiver de medarbejdere, der ikke længere kan tilbydes ansættelse indenfor institutionen.

Mulighed for anvendelse af sociale klausuler ved udbud.

I forbindelse med udbud og udlicitering er det i et vis omfang muligt at anvende sociale klausuler i selve udbudskontrakten. Sociale klausuler kan have til formål at fastholde personer på arbejdsmarkedet og forebygge nedslidning og/eller at integrere personer, som står udenfor arbejdsmarkedet.

Det er ministeriets mål, at institutionerne overvejer muligheden for at anvende sociale klausuler i forbindelse med udbud med henblik på at hjælpe ansatte, der står i en særlig vanskelig situation efter udliciteringen, til fastholdelse på arbejdsmarkedet

Standardaftalegrundlaget ABSERVICE. ¹⁾

Med mindre særlige forhold taler imod, skal ABSERVICEaftalegrundlaget benyttes, der omfatter de centrale elementer, som man bør forholde sig til ved udbud af en tjenesteydelse bl.a. udformning, fortolkning og opfølgning af kontrakter ved udbud og udlicitering samt overordnede pligter og rettigheder i og efter kontraktperioden. Yderligere information om ABSERVICE findes på www.udbudsportalen.dk.

1) I forbindelse med folketingsbehandlingen af konkurrenceloven (lov nr. 384 af 10. juni 1997) tilkendegav den daværende erhvervsminister bl.a., at ministeren ville undersøge mulighederne for at udarbejde et ensartet grundlag for udbud og tilbud på serviceområdet. Uafhængigt af den specifikke ydelse indeholder aftalerne mellem en ordregiver og en leverandør af serviceydelser typisk en række fælles ingredienser, der med fordel kan samles i en fællesaftale («agreed document»).

Principper for eventuel overtagelse af udstyr m.v.

I forbindelse med udbud/udlicitering skal det fremgå tydeligt i udbudskontrakten, om den private leverandør skal overtage eventuelt eksisterende udstyr, inventar og lokaler. Retningslinjer for eventuel udlejning, salg, vedligeholdelse m.v. skal indgå i aftalen.

Kravspecifikation.

Det skal sikres, at kravene til løsningen af den enkelte opgave til enhver tid er beskrevet tilpas omfattende, detaljeret og klar til, at den kan løses som ønsket, og at der efterfølgende kan følges op på leverancens kvalitet.

KoncernIndkøb medvirker gerne til kvalitetssikring af kravspecifikationen i udbudsmaterialet.

Kvalitetssikring og – opfølgning.

Inden kontraktindgåelse skal det sikres, at overordnede retningslinjer for sikring af og opfølgning på den ønskede kvalitet fremgår entydigt. Afhængig af ydelsens art vil elementer som f.eks. resultatkrav til kvalitet, service og brugertilfredshed indgå i aftalen.

Det bør endvidere fremgå af aftalen, hvordan der følges op på, om leverandørens leverance lever op til kravspecifikationen og de aftalte resultatkrav.

Sanktionsbestemmelser og tvister.

For tilfælde af hvor enten den private leverandør eller den involverede institution ikke lever op til aftalt i indgået kontrakt, og hvor uoverensstemmelsen ikke kan løses i henhold til kontraktbestemmelserne, aftales der sanktionsbestemmelser, som fremgår af kontrakten.

Såfremt at der er uenighed om en sådan sanktion, kan uoverensstemmelsen løses ved voldgift.

5. Indsatsområder.

I forbindelse med udmøntningen af udbudspolitikken vil ministeriet fra 2008 særlig sætte fokus på følgende indsatsområder:

- Koordinering og synliggørelse af ministerområdets udbud.
- Dokumentation af proces og resultat af gennemførte udbud i ministeriet.
- Etablering af kursus- og uddannelsesaktiviteter vedrørende gældende udbudsdirektiver.

6. Kontrolbud.

I forbindelse med gennemførelse af udbud af konkrete opgaver skal det i den enkelte sag vurderes, om det er hensigtsmæssigt og relevant at udarbejde kontrolbud i forhold til den udbudte opgave.

Som udgangspunkt er det ikke ministeriets politik at udarbejde kontrolbud i forbindelse med udbud af støttefunktioner. Hvis ministeriet udarbejder kontrolbud, skal det fremgå af udbudsannoncen og udbudsmaterialet, og det skal sikres, at eksterne tilbudsgivere har adgang til de samme oplysninger vedrørende den udbudte opgave, som de medarbejdere, der udarbejder kontrolbuddet.

Et eventuelt kontrolbud skal afgives senest samtidigt med fristen for aflevering af eksterne tilbud. I forbindelse med evalueringen af indkomne eksterne tilbud på løsning af en opgave må personer, der har medvirket ved udarbejdelsen af et eventuelt kontrolbud ikke deltage.

Udbudsforretningen skal tilrettelægges således, at det på ingen måde indebærer en konkurrenceforvridende fortrinsstilling for et eventuelt kontrolbud.

7. Udfordringsret.

Private leverandører har ret til, ifølge *"Cirkulære om udbud og udfordring af statslige drifts- og anlægsopgaver"*, uopfordret at afgive en konkret tilbud på en opgave, der udføres af en statsinstitution i eget regi.

Hvad angår udfordringer fra private, der efter Cirkulære om udbud og udfordring ønsker at afgive konkret tilbud på udførelse af en opgave, der varetages i ministeriets regi, vil ministeriet til enhver tid tage alle udfordringer seriøst herunder behandle udfordringen i forhold til en konkret priskalkulation på, hvad det i dag koster ministeriet selv at udføre den

udfordrede opgave. Priskalkulationen baseres på et realistisk grundlag, der er sammenligneligt med grundlaget for de eksterne udfordreres priskalkulationer, dvs. at alle de omkostninger, som er forbundet med den interne varetagelse af den udfordrede opgave, skal indgå i priskalkulationen, jf. Finansministeriets regler herom.

Den private udfordrende virksomhed vil til enhver tid få adgang til alle tilstedeværende og relevante oplysninger, der er nødvendige for at kunne udarbejde en konkret udfordring på en opgave herunder kravspecifikationer, oplysninger om opgavens afgrænsning, evt. beskrivelser af kvalitetsniveau mv.

8. Ændringer.

Udbudspolitikken ændres som udgangspunkt kun som følge af ønske om større generelle ændringer i politikken eller som følge af ændringer i lovgrundlaget mv.

Handlingsplan for udbud revideres som beskrevet i afsnit 3